



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Soma'nın Yırca köyünde santral için 6 bin zeytin ağacının kesilmesiyle gündeme gelen arazilerin imara açılması tarımı tehdit etmektedir. Tarım arazilerinin inşaata kurban gitmesini engellemek amacıyla, Anayasanın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim. 24.11.2014

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

Canis Tapa

Anaşa MV

Pir

M. SERDAR SOYDAN

Gonakkele MV

Refik Eryılmaz

Hatay

İmza

İhsan Özkas
İstanbul MV

Armut Banka
Balıkesir MV.

Muhammed İslim
Erzurum MV

İlhan DEMİRÖZ
Bursa MV

Sena Kallı
Bursa MV

Hakkı Eydoğan
İstanbul

İhtiyar

İhtiyar Güven

İzmir MV

U. Serhan Kulküçü
Kars MV

Gürhan KAR
Antalya MV.

Ali Demirelli
Adana MV

Celal DİNÇER

İst. Milv.



1598.

[illegible]

GEREKÇE

Son yıllarda milyonlarca dönümlük tarım arazisi imara açılarak heba edilmektedir. Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamı dışına çıkarılan tarım alanı büyüklüğü son beş yılda 2 milyon 713 bin dönüme ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle Tuz Gölü'nün iki katı kadar verimli arazi imara açılmıştır. Tarım Bakanlığı verilerine göre bu yılın ilk dokuz ayında amaç dışı faaliyete izin verilen toprak büyüklüğü, geçen yıla kıyasla üç kat artmıştır. 2010'da 394 bin dönüm arazinin tarım dışı kullanımına izin verilirken, bu yılın Ocak-Eylül döneminde 1 milyon 94 bine yaklaşmıştır. Amaç dışı kullanımın en yaygın görüldüğü alanlar sanayi, inşaat, turizm, madencilik ve ulaştırma amaçlı kamu yatırımlarıdır. TÜİK verilerine göre tarım arazilerinde en çok kayıp yaşanan iller Konya, Yozgat ve Diyarbakır olarak sıralanmaktadır. Tarım alanlarını yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getiren sebeplerin başında mevzuat yetersizliği gelmektedir. Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda korumaya yönelik hükümler olsa da uygulanmamaktadır. Ranta dayalı yerel yönetim politikaları ise arazilerin sonunu hazırlamaktadır.

2011 yılına göre tarım arazilerinin tarım dışı kullanımına yönelik sektör bazlı değerler konut amaçlı 124 bin dönüm, sanayi amaçlı 224 bin dönüm, turizm amaçlı 12 bin dönüm, madencilik amaçlı 79 bin dönüm ve ulaştırma amaçlı 6 bin 500 dönüm olmak üzere toplam 445 bin dönüm olmuştur.

Son olarak tarım alanlarının nasıl ranta kurban verildiği, Manisa'nın Soma ilçesi Yırca köyünde Kolin Şirketler Grubu'nun termik santral yapmak için kestiği 6 bin zeytin ağacı ile bir kez daha gündeme gelmiştir. TBMM'ye gönderilen, zeytinliklerin enerji yatırımlarına açılmasını öngören tasarısının kanunlaşması halinde verimli tarım topraklarının yok olması daha da hızlanacaktır. Tarım alanlarının yapılaşma tehdidi altında olduğu, Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Tarım Arazilerinin Sürdürülebilir Kullanımı Özel İhtisas Komisyonu Raporu'na da yansımıştır. Rapora göre tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı, bu arazilerin sürdürülebilirliğini ve dolayısıyla tarım üretimini tehdit ediyor. Türkiye'deki tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı hızlı nüfus artışı, yaygınlaşan plansız şehirleşme ve gelişen endüstrileşmeyle birlikte hızlı bir biçimde artıyor. Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımının özellikle verimli tarım arazilerinin bulunduğu sahalarda yoğunlaşması, konunun önemini daha da artırmaktadır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'na rağmen tarım alanlarının yok olması önlenememektedir. Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda önemli tespitler yer alıyor. Buna göre tarım alanlarının amaç dışı kullanım talepleri hızla artarken, yerleşim alanlarının sürekli ve aşırı büyümesi, verimli toprakları yapılaşma baskısı altına itiyor. Şehirlerin büyümesinin tehdit ettiği doğal alanların başında tarım arazileri geliyor. Hızla büyüyen şehirlerin genişleme ihtiyacı ve eğilimi, verimli tarım toprakları yok olma tehdidiyle karşı karşıya bırakıyor. Meselenin kaynağında, tarım alanlarının korunmasıyla ilgili mevzuat yetersizliği bulunuyor. İmar Kanunu, tarım alanlarının korunması ve sürdürülebilir kullanımı sağlayacak araçları yeterli düzeyde içermiyor. Ayrıca Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında tarım arazilerinin korunması ve rasyonel kullanımına ilişkin



hükümler getirilmiş olsa da uygulanmasında zorluklar yaşıyor. Ranta dayalı yerel yönetim politikaları ise tarım alanlarının sonunu hazırlıyor.

Tarım arazilerinin inşaata kurban gitmesini engellemek amacıyla, konunun gecikme olmaksızın Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde değerlendirilmesi için Anayasanın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

